



T.C.  
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU  
(OMBUDSMANLIK)

**ŞİKAYET NO** : 2015/5801

**KARAR TARİHİ** : 26/05/2016

**RET KARARI**

**ŞİKAYETÇİ** :

**ŞİKAYETÇİ VEKİLİ** :

**ŞİKAYET EDİLEN İDARE** :

Emniyet Genel Müdürlüğü

**ŞİKAYETİN KONUSU** :

Şikayet başvurusu eski görevine yeniden atanmayı talep etmektedir.

**ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ** : 22/12/2015

**I.USÛL**

**A.Şikayet Başvuru Süreci**

1) Şikayet başvurusu, 22/12/2015 tarih ve 13154 sayı ile kayıt altına alınan Kurumumuz elektronik şikayet başvuru formu vasıtasıyla yapılmıştır. Şikâyet başvurusunun karara bağlanması için 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikayetin incelenmesine ve araştırmasına geçilmiş, 2015/5801 Şikayet No'lu dosyaya ilişkin Ret Kararı Önerisiyle Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

**B. Ön İnceleme Süreci**

2) Yapılan ön inceleme neticesinde, şikâyet konusunun Kurumumuzun görev alanına girdiği, şikayetçinin menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, idari başvuru yollarının tüketildiği, şikayetin süresinde yapıldığı ve diğer ön inceleme konularında da bir eksiklik bulunmadığı, bu nedenle şikayetin inceleme ve araştırmasına engel bir hususun bulunmadığı tespit edilmiştir.

**II. OLAY VE OLGULAR**

**A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları**

3) Şikâyet başvurusu; ... İli Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğünde görev yapıyorken .../.... tarihinde meydana gelen intihar olayına tanık olmasından dolayı anılan Müdürlüğe dilekçe ile başvurup kendisinin ... Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesine sevkinin yapılmasını istediğini, 6 aylık tedavi süresinde **siklotimi** (Manik depresyonun daha hafif bir türü.) teşhisi konulduğu, şu anda kendisini iyi ve sağlıklı hissettiğini, polislik yapabilecek durumda olduğunu, mevcut durumu ile ilgili Müdürlük tarafından sağlık kurulu kararı aldırması için uygun bir hastaneye yeniden sevkinin yapılmasını

isteyerek, **sağlıklı olduğunu ve polislik yapabilecek bir durumda olduğundan bahisle eski görev yeri olan Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğünde yeniden görevlendirilmesini talep etmektedir.**

## **B. İdarenin Şikâyetle İlgili Açıklamaları**

4) Kurumumuzun, .../2016 tarih ve ... sayılı şikâyet konusuna ilişkin bilgi/belge isteme yazısına istinaden, EGM'den alınan .../2016 tarih ve .... sayılı yazıda;

4.1) Şikâyetçinin .../.... tarihinde aday polis memuru olarak ....Emniyet Müdürlüğü Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğünde göreve başladığı, .... Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesince düzenlenen .../2015 tarihli ve .... sayılı sağlık kurulu raporunda silahsız olarak görev yapması uygun görüldüğünden ve tedavisinin devam etmesi nedeniyle çalıştığı Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğünün toplu ve aktif olarak görev yapan birim olması nedeniyle hizmet gereği Valilik Makamının .../2015 tarihli oluru ve SGK Başkanlığı'nın ilgili yazısı doğrultusunda Polisevi Şube Müdürlüğüne sivil memur (Bilgisayar İşletmeni) kadrosuyla ataması yapılmıştır.

4.2) EGM Sağlık İşleri Daire Başkanlığının incelenmesi neticesinde, şikâyetçinin mevcut sağlık durumu Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliğinin EK-3 V111-D dilimi kapsamında olduğundan Emniyet Hizmetleri sınıfında çalışamaz. Anılan yönetmeliğin 23'üncü maddesi gereği alınan silahının muhafazasının devamı ile Emniyet Teşkilatı Personeli Kimlik Kartları ile Polis Kimlik Kokartları Yönetmeliğinin 16'ncı maddesi gereği kimliğinin muhafaza altına alınması ve nihai karar verilmek üzere sağlık dosyasının Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) Başkanlığına gönderilmesi üzerine SGK tarafından yapılan inceleme sonucunda .../2015 tarih ve .... sayılı yazı ile,

- a) 5510 Sayılı Kanununun 25'inci maddesinin 1'inci fıkrası uyarınca malul olduğuna,
- b) Emniyet Hizmetleri sınıfında görev yapamayacağına,
- c) GİH Sınıfında görev yapabileceğine, karar verilmiştir.

4.3) Verilen karar üzerine şikâyetçiye .../2015 tarih ve ... sayılı yazı ile tercihinin emekli olmak mı yoksa GİH sınıfında çalışmak mı olduğunun sorulduğu, şikâyetçinin GİH sınıfında çalışmak istediğini belirten .../2015 tarihli dilekçesine istinaden Bakanlık Makamının .../2015 tarihli onayı ile Emniyet Hizmetleri sınıfından, GİH sınıfı kadrosuna atanmasının yapıldığı, Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliğinin 14'üncü maddesine göre şikâyetçi hakkında yapılacak yeni bir işlem bulunmadığı belirtilmiştir.

5) EGM Personel Dairesi Başkanlığının .../2016 tarih ve .... sayılı yazılarında, Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliğinin 14'üncü maddesinde, "...Rahatsızlığı sebebiyle (**psikiyatrik rahatsızlıklar hariç**) hakkında yönetmelik hükümlerine göre hizmet sınıfı değişikliği yapılan personelden rahatsızlığının düzeldiği gerekçesiyle Emniyet Hizmetleri Sınıfına geri dönmek isteyenler; sınıf değişikliği tarihinden itibaren 2 yıl içinde müracaatları halinde Yönetmeliğin 13 üncü maddesinde Emniyet Hizmetleri Sınıfı için belirtilen sağlık şartları aranır." hükmü gereğince şikâyetçinin emniyet hizmetleri sınıfına alınma talebinin uygun görülmediği belirtilmiştir.

6) .... Emniyet Müdürlüğünün .../2014 tarih ve .... sayılı yazısı ile sevk edilen .... Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesinin .../.... tarih ve .... Protokol No ile şikâyetçi hakkında düzenlenen Sağlık Kurul Raporunda, Depresif Bozukluk denilen ruhsal rahatsızlık tespit edildiğini, 6 ay süreyle birer aylık aralıklarla takip ve tedavilerinin gerektiği, bu süre zarfında silahsız görev yapmasının uygun olacağının değerlendirildiği,

**6.1)** Şikâyetçinin .../2015 tarihli dilekçesi gereğince .... Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesinin .../2015 tarih ve .... Protokol No ile şikâyetçi hakkında düzenlenen Sağlık Kurul Raporunda, şikâyetçide Anksiyete Mizaçlı uyum bozukluğu tespit edildiğini, bu nedenle 20 gün istirahatinin uygun olduğuna kara verildiği,

**6.2)** .... Emniyet Müdürlüğünün .../2015 tarih ve .... sayılı yazısı ile sevk edilen .... Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesinin .../2015 tarih ve .... Protokol No ile şikâyetçi hakkında düzenlenen Sağlık Kurul Raporunda, siklotimi tespit edildiğini, anılan şahsın Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliğinin EK-VIII (Ruh Sağlığı Hastalıkları) bölümünde D diliminin 3'üncü maddesi kapsamında değerlendirildiği,

**6.3)** SGK Başkanlığı Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığının .../.... tarih ve ..... Sayılı Sağlık Kurul Kararına göre, şikâyetçinin a) 5510 Sayılı Kanununun 25'inci maddesinin 1'inci fıkrası uyarınca malul olduğuna, b) Emniyet Hizmetleri sınıfında görev yapamayacağına, c) GİH Sınıfında görev yapabileceğine, karar verildiği,

**6.4)** .... Emniyet Müdürlüğünün bila tarih ve (...)-....1 sayılı yazısı ile sevk edilen .... Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesinin .../.... tarih ve .... Protokol No ile şikâyetçi hakkında düzenlenen Sağlık Kurulu Raporunda, şikâyetçinin 1 yıl boyunca 2 ayda bir kontrollerinin uygun olacağına karar verildiği,

**6.5)** .... Emniyet Müdürlüğünün bila tarih ve (...)-.... sayılı yazısı ile sevk edilen .... Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesinin .../.... tarih ve .... Protokol No ile şikâyetçi hakkında düzenlenen Sağlık Kurul Raporunda, şikâyetçi için .../.... tarihinde .... Protokol No'su ile değerlendirildiği, dilimi ile rapor düzenlendiği, yeniden dilim değişikliğinin uygun olmadığına karar verildiği açıklamaları yapılmıştır.

### **C) Olaylar**

7) Şikâyete konu hususlar hakkında (3'üncü paragraf) Kurumumuza 22/12/2015 tarihli şikâyet başvuru formu ile başvurduğu,

**7.1)** Şikâyetçinin EGM Personel Dairesi Başkanlığına hitaben .../2015 ve .../2015 tarihli dilekçelerinde, sağlık kurur kararı kaldırılması için uygun görülen bir hastaneye sevkini yapılmasını ve sınıf değişikliği kararının iptalini istediği,

**7.2)** EGM'nin .../2015 tarih ve .... sayılı yazı ile şikâyetçinin Emniyet Hizmetleri sınıfından GİH sınıfına aktarılmasına karar verildiği, yine .... İl Emniyet Müdürlüğünün .../2015 tarih ve .... sayılı yazılarıyla hastaneye sevk edilme talebinin yerine getirildiği, .../2016 tarihinde .... Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesine sevk edilerek Sağlık Kuruluna yönlendirildiği,(Bknz.Paragraf: 6.5)

**7.3)** Şikâyetçi sağlığının yerinde olduğu, polislik mesleğine tekrar dönmek istediğini talep ettiği, ancak talebinin idare tarafından karşılanmadığı gerekçesiyle 22/12/2015 tarihinde Kurumumuza yeniden başvuruda bulunduğu anlaşılmıştır.

### **D. Kamu Denetçisinin Mehmet Elkatmış'ın İnceleme ve Araştırma Bulguları**

**8)** Şikâyet konusu işleme ilişkin Emniyet Genel Müdürlüğünden bilgi ve belge talebinde bulunulmuş ve idarelerin cevabi yazıları ile eklerinden şikâyet konusu ile ilgili olan hususlara "İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları" başlığı altında 4, 5 ve 6'ncı paragraflarda yer verilmiştir.

### III-HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE.

#### A.İlgili Mevzuat.

#### 9) İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi

Beyannamenin 23'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında, herkesin çalışma, işini serbestçe seçme, adaletli ve elverişli koşullarda çalışma ve işsizliğe karşı korunma; 3'üncü fıkrasında ise, herkesin kendisi ve ailesi için insan onuruna yaraşır ve gerekirse her türlü sosyal koruma önlemleriyle desteklenmiş bir yaşam sağlayacak adil ve elverişli bir ücret alma; hakkına sahip olduğu;

#### 10) Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi

Bildirgenin 31 inci maddesinin 1 inci fıkrası, her çalışanın kendi sağlığı, emniyeti ve onuruna saygı gösteren çalışma koşullarından yararlanma hakkına sahip olduğu; şeklinde düzenlenmiştir.

#### 11) Türkiye'nin Onayladığı ILO Sözleşmeleri arasında yer alan;

11.1) 142 No'lu İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Sözleşmesi'nin 1'inci maddesinde, “**Politika ve programlar, kişinin çalışma ortamını ve sosyal çevreyi anlama ve bunları bireysel veya toplu olarak etkileme kabiliyetini geliştirecek şekilde hazırlanacaktır. Politika ve programlar toplumun ihtiyaçları da dikkate alınmak suretiyle kişilerin kendi çıkarlarına ve beklentilerine uygun olarak çalışma kabiliyetlerini geliştirip kullanmalarını eşitlik esasına dayalı ve herhangi bir ayırım gözetmeksizin teşvik edecek ve mümkün kılacaktır.**”

11.2) 155 No'lu İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamına İlişkin Sözleşmesi'nin 4'üncü maddesinde, “Her üye, ulusal koşullar ve uygulamaya göre ve en fazla temsil kabiliyetine sahip işçi ve işveren kuruluşlarına danışarak iş güvenliği, iş sağlığı ve **çalışma ortamına ilişkin tutarlı bir ulusal politika geliştirecek, uygulayacak ve periyodik olarak gözden geçirecektir.**”

12) 2709 sayılı T.C. Anayasasının “**Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı**” başlıklı 74 üncü maddesinde; “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.”

13) “**Çalışma Hakkı ve Ödevi**” başlıklı 49 uncu maddesinde, “Çalışmanın herkesin hakkı ve ödevi olduğu; devletin çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alacağı”,

14) 2709 sayılı T.C. Anayasasının “**İdarenin esasları**” bölümünde yer alan “**İdarenin bütünlüğü ve kamu tüzelkişiliği**” başlıklı 123'üncü maddesinde; “İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir...” hükmünü amirdir.

15) 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun “**Kurumun Görevi**” başlıklı 5 inci maddesinin 1 inci fıkrasında; “Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” Hükmü yer almaktadır.

**16) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun “Malûl sayılma” başlıklı 25’inci maddesinde,** “Sigortalının veya işverenin talebi üzerine Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularının sağlık kurullarınca usulüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbî belgelerin incelenmesi sonucu... veya vazifelerini yapamayacak şekilde meslekte kazanma gücünü kaybettiği Kurum Sağlık Kurulunca tespit edilen sigortalı, malûl sayılır.

4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalıların yazılı talepleri halinde, haklarında bu madde hükümleri uygulanmaksızın **malullüklerinin mani olmadığı başka vazife veya sınıflara nakil suretiyle tayinleri yapılmak üzere istifa etmiş sayılırlar.** Bunların, istifa etmiş sayıldıktan sonra dahi, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını isteme hakları mahfuzdur.

**17) 04/08/2003 Tarihli ve 25189 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliğinde;**

**17.1) Devlet Memurluğuna İlk Giriş ve Yatay Geçişlerde Aldırılan Sağlık Kurulu Raporlarının Değerlendirilmesi** başlıklı 13’üncü maddesinde, “...Sağlık kurulu raporları Daire Başkanlığınca incelenip karara bağlanır ve atama işlemlerine esas olmak üzere okullara gönderilir. EK-3’de belirtilen Hastalık Branşlarının Sınıflandırılmasındaki A, B, C dilimi sağlık şartlarını taşıyanlar, **Emniyet Hizmetleri Sınıfına atanmaya, Hastalık Branşlarının Sınıflandırılmasındaki D dilimi sağlık şartlarını taşıyanlar istekleri halinde emniyet hizmetleri sınıfı dışında eğitim durumlarına uygun başka bir hizmet sınıfına atanmaya hak kazanırlar.**

**17.2) Emniyet Teşkilatına Geri Dönme ve Emniyet Hizmetleri Sınıfına Yeniden Geçiş başlıklı 14’ünü maddesinde,** “Emniyet Teşkilatından ayrılanlardan 6 aydan sonra yeniden mesleğe dönecek olanlar, sağlık durumlarını sağlık kurulu raporu ile belgelemek zorundadırlar. Bu durumda olanlar için Yönetmeliğin 13 üncü maddesinde belirlenen sağlık şartları aranır. **Rahatsızlığı sebebiyle (psikiyatrik rahatsızlıklar hariç) hakkında** yönetmelik hükümlerine göre hizmet sınıfı değişikliği yapılan personelden rahatsızlığının düzeldiği gerekçesiyle Emniyet Hizmetleri Sınıfına geri dönmek isteyenler; sınıf değişikliği tarihinden itibaren 2 yıl içinde müracaatları halinde Yönetmeliğin 13 üncü maddesinde Emniyet Hizmetleri Sınıfı için belirtilen sağlık şartları aranır.

**17.3) Emniyet Hizmetleri Sınıfında Sağlık Şartlarına Göre Çalışma başlıklı 16’ıncı maddesinde,** “Emniyet Hizmetleri Sınıfında çalışan polis amirleri dışındaki personelden; sağlık kurulu raporuna göre Hastalık Branşlarının Sınıflandırılmasındaki C dilimi sağlık şartlarını kaybettikleri ve Hastalık Branşlarının Sınıflandırılmasındaki D dilimi sağlık şartlarını taşıdıklarına karar verilenlerin sağlık kurulu raporları, Daire Başkanlığının görüşü ile birlikte öncelikle hizmet sınıfı değişikliği gerekirse maluliyet yönünde işlemler yapılmak üzere Personel Daire Başkanlığına gönderilir. Hastalık Branşlarının Sınıflandırılmasındaki D dilimi sağlık şartlarını kaybeden personelin sağlık kurulu raporları ise Daire Başkanlığının görüşü ile birlikte maluliyet yönünde işlemler yapılmak üzere Personel Daire Başkanlığına gönderilir.

**17.4) Yine Yönetmeliğin Ekler Bölümü VIII- Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları (Hastaneler; bu bölümde ifade edilmemiş teşhislerde hastalığın seyri ve derinliğini dikkate alarak uygun olan sağlık dilimi için karar verir.)**

**D Bölümü 3) (Değişik madde: 27/10/2010 - 27742 S.R.G. Yön./32. md.)** Psikotik bozukluklar. (sanırsal bozukluk, tek psikotik atak, kısa psikotik bozukluk, başka türlü adlandırılmayan psikotik bozukluk, (BTA) bipolar bozukluklar, psikotik özellikli depresif bozukluklar, **siklotimik bozukluk**, başka türlü adlandırılmayan bipolar bozukluklar) hükümleri yer almaktadır.

**B. Şikâyet Konusuna İlişkin Uygulamalar**

**18) Danıştay 8'inci Dairesinin 03/07/2009 tarihli ve E.2008/3011, K. 2009/4450 sayılı Kararında;** "Polislik mesleği, gece-gündüz, ağır şartlarda görev yapılan silahlı bir meslek olup, söz konusu meslek mensuplarının yasal şartlar oluştuğunda silah kullanma zorunlulukları da bulunduğundan, bu meslekte görev yapanlarda, sağlık açısından bazı şartların aranması ve bulunması gerektiği kuşkusuzdur. Bu durumda, ülkede güvenlik ve asayişin sağlanması görevini yürütecek olan personelin görevi gereği özel olarak seçilmesi ve yetiştirilmesi bir zorunluluk olup, polislik mesleğinin özelliği nedeniyle, polis okulu öğrencilerinde, Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliğinin Ek-3-I-A maddesinin birinci fıkrasında sayılan istisnalar dışında "hematoloji" yönünden sağlam olmayanların kabul edilmemesine ilişkin olarak mesleki yönden sınırlama getirilen düzenlemede; hukuka ve hizmetin gereklerine aykırılık görülmemektedir." Kararı verilmiştir.

### **C. Kamu Denetçisi Mehmet Elkatmış'ın Kamu Başdenetçisi' ne Önerisi**

**19)** Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; şikâyet konusu olayın hukuka uygun olduğu değerlendirilerek şikâyetin reddi yönündeki öneri Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

### **D.Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme**

**20)** Şikâyet başvurusu 3 numaralı paragrafta açıklandığı üzere; siklotimi rahatsızlığı nedeniyle daha önceden görev yaptığı Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğüne yeniden hastaneye sevkinin yapılmasına istinaden alınacak sağlık kurul raporuyla atamasının yapılması talebiyle Kurumumuza başvurmuştur.

**21)** Polis yakalama, gözaltına alma, silah kullanma, sözlü ikazda bulunma, kimlik sorma gibi kişi hürriyetine ve dokunulmazlığına etki edebilen çok hassas yetkilere sahip bir kamu görevlisidir. Demokratik düzen içerisinde polis, sosyal barışı korumak, kişi ve hak özgürlüklerinin kullanımını sağlamak ve en genel ifadesiyle halkın kendini güvende hissetmesini sağlayacak bir kamu hizmeti yapmaktadır.

**22)** Bu durumda, 17 numaralı paragrafta belirtildiği üzere güvenlik hizmeti ve polislik mesleğinin toplumsal barış ve huzur adına taşıdığı önem nedeniyle güvenlik görevlileri ile ilgili düzenlemelerde kendine özgü kuralların konulması doğal olduğu, bu meslekte görev yapanlarda, sağlık açısından bazı şartların aranması ve bulunması gerektiği kuşkusuzdur. Kamu görevlisinin görevini yapamayacak duruma gelip gelmediğinin belirlenmesinde ise ilgili tarafından yürütülen hizmetin niteliği ve çalışma koşulları önem taşıdığından, bu konuda kamu görevlisinin görev yaptığı kurumca çıkarılan özel bir düzenleme var ise bu düzenlemenin de dikkate alınması gerekmektedir.

**23)** Buna göre, 16 numaralı paragrafta ayrıntılı bir şekilde belirtilen Emniyet Teşkilatı Sağlık Şartları Yönetmeliğinin 13, 14 ve 16'ncı maddelerine göre hastalık branşlarının sınıflandırılmasındaki D dilimi sağlık şartlarını taşıyanlar istekleri halinde emniyet hizmetleri sınıfı dışında eğitim durumlarına uygun başka bir hizmet sınıfına atanabileceği, rahatsızlığı sebebiyle (**psikiyatrik rahatsızlıklar hariç**) hakkında yönetmelik hükümlerine göre hizmet sınıfı değişikliği yapılan personelden rahatsızlığının düzeldiği gerekçesiyle Emniyet Hizmetleri Sınıfına geri dönmek isteyenler; sınıf değişikliği tarihinden itibaren 2 yıl içinde müracaatları halinde Yönetmeliğin 13 üncü maddesinde Emniyet Hizmetleri Sınıfı için belirtilen sağlık şartları aranmaktadır. Sınıflandırılmasındaki D dilimi sağlık şartlarını taşıdıklarına karar verilenlerin sağlık kurulu raporları, Daire Başkanlığının görüşü ile birlikte öncelikle hizmet sınıfı değişikliği gerekirse maluliyet yönünde işlemler yapılmak üzere Personel Daire Başkanlığına gönderilerek sonuçlandırılmaktadır. Ayrıca, söz konusu yönetmeliğin Ekler Bölümünde hangi rahatsızlıkların hangi dilimler olduğu açık bir şekilde gösterilmiştir.

24) Söz konusu şikâyete benzer başvuruyla ilgili Kurumumuz Başdenetçilik Makamı tarafından verilen 30/12/2014 tarih ve 2013/171 sayılı Tavsiye Kararında;

24.1) “Polislik mesleğinin iç güvenlik, kamu otoritesi ve düzeni ile genel asayişin sağlanması, kişi hak ve özgürlüklerinin korunması ve devamının sağlanması açısından çok önemli görevleri uhdesinde barındırdığını; polislik mesleğinin, doğası gereği memurun ruh halini olumsuz etkileme potansiyeli yüksek olan bir meslek olduğu; polislerin diğer meslek sahipleriyle kıyaslandığında, sosyal, duygusal ve kültürel olarak çabuk yıprandıkları,

24.2) Polisler, gerek kamu düzeninin sağlanması gerekse bireylerin hak ve özgürlüklerinin korunması gibi çok önemli bir hizmeti yerine getirmektedir. Topluma kesintisiz olarak sunulan bu hizmetleri yerine getiren bu meslek mensupları arasında özellikle adaletin, huzurun ve dayanışmanın sağlanmış olması çok büyük önem arz etmektedir. Aksi takdirde kendi içinde adaleti, huzuru ve dayanışmayı sağlayamamış bir meslek grubundan ülke içinde adaleti, huzuru ve dayanışmayı sağlamasını beklemek yersizdir.

24.3) Polislik mesleğinin, doğası gereği memurun ruh halini olumsuz etkileme potansiyeli yüksek olan bir meslek olduğu; polislerin diğer meslek sahipleriyle kıyaslandığında, sosyal, duygusal ve kültürel olarak çabuk yıprandıkları bu hususun bilimsel düzeyde yürütülen çalışmalarla da ortaya konduğu hususları gözetilerek **polislere ihtiyaç duydukları gerekli psikolojik destek ve rehberlik hizmetlerinin daha fazla ve etkin bir şekilde verilmesini mümkün kılacak önlemleri alması hususlarında** İçişleri Bakanlığı'na ve Maliye Bakanlığı'na, ilgili Bakanlıklarca hazırlanacak "mevzuat değişikliği teklifi" ne ilişkin tasarıyı gündemine alması hususunda takdir ve gereği için Başbakanlık'a tavsiyede bulunulmasına” karar verilmiştir.

25) İnceleme konusu somut olay açısından; 6 numaralı paragrafta açıklanan şikâyetçi hakkında düzenlenen Sağlık Kurulu Raporlarından anlaşılacağı üzere, .... Emniyet Müdürlüğü tarafından sürekli olarak ... Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesine hasta sevki yapıldığı, yapılan tetik ve teşhislerden şikâyetçinin mevcut durumunda bir değişme olmadığı, hatta anılan yönetmelikte yer alan D diliminde bulunduğu en son .... Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesinin ..../..... tarih ve .... Protokol No ile şikâyetçi hakkında düzenlenen Sağlık Kurulu Raporundan anlaşılmakta olduğu,

26) Bununla ilgili olarak SGK Başkanlığı Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığının ..../.... tarih ve ... Sayılı Sağlık Kurul Kararına göre, şikâyetçi hakkında;

a) 5510 Sayılı Kanunun 25’inci maddesinin 1’inci fıkrası uyarınca malul olduğuna,

b) Emniyet Hizmetleri sınıfında görev yapamayacağına,

c) GİH Sınıfında görev yapabileceğine, karar verilmiş olup,

şikâyetçinin de söz konusu iki (2) seçenekten malulen emekli olmayı kabul etmeyip kendi talebi doğrultusunda GİH sınıfına atamasının yapılmasını kabul ederek .... Emniyet Müdürlüğü Polisevi Şube Müdürlüğüne sivil memur olarak atama yapılmasının hukuka ve hizmetin gereklerine aykırılık görülmemektedir.

27) Yukarıdan bu yana yapılan açıklamalar, anılan mevzuat hükümleri, idarenin cevabi yazıları, yargı kararları ve tüm dosya birlikte değerlendirildiğinde; çalışanların kendi sağlığına uygun çalışma koşullarından faydalanma hakkı olduğu, iş güvenliği, iş sağlığı ve çalışma ortamına ilişkin tutarlı bir ulusal politika geliştirilerek çözülmesi gerektiği, polislik mesleğinin toplumsal barış ve huzur adına taşıdığı önem nedeniyle güvenlik görevlileri ile ilgili düzenlemelerde kendine özgü

kuralların konulması doğal olduğu, şikâyetçinin mevcut durumuyla ilgili söz konusu Yönetmelikte belirtilen D diliminde yer aldığı, **bunun aksini ortaya koyacak bir Sağlık Kurul Raporuna rastlanılmadığı**, zaten mesleğin doğası gereği belli tip rahatsızlıklarda eski görev yerine dönmesinin Yönetmelik hükümleri gereği mümkün bulunmadığı, bu nedenlerle **başvurucunun GİH sınıfına atama işleminde hukuka aykırılık tespit edilememiştir.**

#### **E. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme**

**28)** 2709 T.C. Anayasasının "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10 uncu maddesindeki eşitlik ilkesinin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 4 üncü maddesindeki zorla çalıştırma yasağının, 13 üncü maddesindeki etkili başvuru hakkının ve 17 'nci maddesindeki hakları kötüye kullanma yasağının ihlal edildiğine dair herhangi bir bilgi ve bulguya rastlanmadığı gibi şikâyete konu olayda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde yazılı ve güvence altına alınmış olan başkaca bir insan hakkı ihlalinin tespit edilemediği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

#### **F. İyi Yönetişim İlkeleri Yönünden Değerlendirme**

**29)** Günümüzde demokratik, modern ve katılımcı yönetim anlayışında idarelerden sadece hukuka uygun hareket etmeleri değil aynı zamanda iyi yönetim ilkelerine de uygun işlem tesis etmeleri beklenmektedir.

**30)** 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi Yönetim İlkeleri" başlıklı 6'ncı maddesinde "Kurum, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum ve davranışta bulunup bulunmadığını gözetir ve iyi yönetim ilkelerine uyar." hükmü yer almaktadır. Söz konusu Yönetmelik hükmünde yer alan ilkelerin kaynağını teşkil eden Avrupa Birliği Temel Haklar Şartının 41'inci maddesinde de iyi yönetim hakkından bahsedilmekte olup, benzer ilkelere Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen "Avrupa Doğru İdari Davranış Yasasında" da yer verilmiştir.

**31)** Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; somut olayda Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgeleri İdarenin yasal süresi içerisinde gerekçeli olarak Kurumumuza gönderdiği, ayrıca İdarenin şikâyetçinin taleplerini makul sürede, gerekçeli olarak cevapladığı bu yönüyle İdarenin kanunlara uygunluk, hesap verilebilirlik, şeffaflık, haklı beklentiye uygunluk, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi **ilkelerine uygun hareket ettiği** ancak idarenin cevabi yazılarında hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini şikâyetçiye göstermediği anlaşıldığından iyi yönetim ilkelerinden karara karşı başvuru yollarının **gösterilmesi ilkesine uymadığı anlaşılmış** olup idarenin bundan sonra bu ilkeye de uyması beklenmektedir.

### **IV-HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT**

#### **I-Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması**



32) 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 17 nci maddesinin sekizinci fıkrasına göre Kamu Denetçiliği Kurumuna, dava açma süresi içinde yapılan başvuru işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurmakta olup, 21 inci maddesinin birincisi fıkrası uyarınca başvurunun Kurum tarafından reddedilmesi durumunda, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli Ret Kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

## **B. Yargı Yolu**

33) 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40'inci maddesinin 2'nci fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20'nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı 60 günlük dava açma süresinden varsa arta kalan süre içinde .... İdare Mahkemesine yargı yolu açıktır.

## **KARAR**

Yukarıda açıklanan gerekçeler ve dosya kapsamına göre,

- 1) Şikâyet başvurusunun hastaneye sevk işlemi yapılması talebinin idare tarafından yerine getirildiğinden **KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA**,
- 2)Şikayet başvurusunun emniyet hizmetleri sınıfına atamasının yapılmasına yönelik talebinin **REDDİNE** karar verilmiştir.

**Kararın şikayet başvurusu ve EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE tebliğine,**

**Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.**

M.Nihat ÖMEROĞLU  
Kamu Başdenetçisi